

Klimatsmarta investeringar Farsta 2018

(ansökt i samband med VP 2018)

Slutrapport

Namn på projekt:
Klimatsmarta investeringar 2018 (ansökt i samband med VP 2018)

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Farsta stadsdelsnämnd	Linn Ljunglov
Epost:	Telefon:
linn.ljunglov@stockholm.se	08-508 18 122

Datum för inlämnade av slutrapport
2020-01-21

Ifylld slutrapport mejlas även till klimatinvesteringar@stockholm.se

Innehåll

Innehåll	2
1 Övergripande, bakgrund och inriktning	3
1.1 Övergripande klimatmål	3
1.1.1 <i>Klimatåtgärdens övergripande mål.</i>	3
1.2 Bakgrund	3
1.3 Beskrivning av åtgärden	4
1.3.1 <i>Åtgärdens mål och syfte</i>	4
1.3.2 <i>Åtgärdens målgrupp</i>	4
1.3.3 <i>Åtgärdens projektorganisation</i>	4
1.3.4 <i>Avgränsning</i>	4
2 Styrdokument	5
3 Resultat	5
3.1 Måluppfyllelse av klimatmålen	5
3.2 Beskrivning av åtgärdens klimatmål och klimatnytta	6
3.3 Innovativitet och eller uppväxling	7
4 Tidsplan	7
5 Ekonomi	7
5.1 Åtgärdens budget och tilldelade medel	7
5.2 Påverkan på framtida driftkostnader	8
6 Övriga erfarenheter	8

1 Övergripande, bakgrund och inriktning

Instruktion:

Det är viktigt att slutrapporten är fullständigt ifylld. Rapporteringen kommer att användas för att utvärdera stadens klimatinvesteringar, vilka effekterna blir, vad det kostar etc.

All blå kursiv text är instruktioner som ska raderas innan rapporten distribueras! All normal text (utan särskilt formatering) är exempel som ska ersättas, skrivs om eller raderas innan rapporten distribueras!

1.1 Övergripande klimatmål

1.1.1 Klimatåtgärdens övergripande mål.

Kryssa i vilket mål som var viktigast för åtgärden.

- minska de klimatpåverkande växthusgasutsläppen genom t ex energieffektivisering eller byte till förnybar energi*
- bidra till en hög beredskap för kommande klimatförändringar genom t ex anpassning till mer extrem väderlek*

1.2 Bakgrund

Beskriv kort bakgrunden till planerad åtgärd.

Inom Farsta stadsdelsnämnds enheter i egen regi (efter omorganisering avdelning för äldreomsorg¹) pågår ett aktivt arbete för att minska klimatpåverkan genom att exempelvis sortera matavfall, om möjligt använda miljövänliga transportmedel samt genom att successivt byta ut energikrävande produkter. Projektet/ansökan är en del i att möjliggöra och investera i ett klimatsmart stadsdelsområde.

---

¹ Under året har förvaltningen genomfört en organisationsförändring vilket inneburit att avdelningen egen regi och avdelningen beställare upplösts och istället ersatts med avdelning för äldreomsorg, avdelning för individ- och familjeomsorg och avdelningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Förändringen har inneburit att de respektive avdelningarna nu omfattar ett verksamhetsområde där både beställarenheter och utförarenheter inom egen regi ingår.

1.3 Beskrivning av åtgärden

Beskriv åtgärden

- Inköp av två eldrivna lastcyklar till hemtjänstenheterna
- Byte av gamla lysrör till 22 nya LED-armatur inklusive rörelsedetektorer för belysning.

1.3.1 Åtgärdens mål och syfte

Beskriv åtgärdens mål och syfte, det går även att punkta upp dem.

- Syftet med investering av eldrivna lastcyklar inom hemtjänsten var att minska bilanvändandet av medarbetarna i deras arbete med kunderna. Framst i deras arbete med kundernas inköp. Målsättningen var att de eldrivna lastcyklarna skulle minska bilanvändandet med sammanlagt fyra mil per vecka.
- Syftet och målsättning med investeringen av LED-armatur inklusive rörelsedetektorer är att minska el- och energiförbrukningen.

1.3.2 Åtgärdens målgrupp

Beskriv målgruppen

- Medarbetare inom hemtjänstenheter i egen regi.
- Brukare och medarbetare inom socialpsykiatri.

1.3.3 Åtgärdens projektorganisation

Beskriv åtgärdens projektorganisation

Enhetschefer inom respektive enheter projektleder investeringen. Avdelningens verksamhetscontroller hanterar övergripande projektadministration tillsammans med economicontroller.

1.3.4 Avgränsning

Beskriv eventuella avgränsningar.

2 Styrdokument

Beskriv vilka styrdokument som åtgärden är kopplad till, gärna i punktform och mot specifika mål.

Stadens Miljöprogram:

1. Hållbar energi användning
  - 1.2 Staden ska genom energieffektiviseringar minska energianvändandet i den egna verksamheten med minst tio procent till år 2020.
2. Miljöanpassade transporter
  - 2.1 Biltrafiken ska minska.

3 Resultat

3.1 Måluppfyllelse av klimatmålen

Redovisa nedan effekterna av investeringen, samt en kort redovisning hur beräkningarna gjorts. Hjälp att beräkna effekterna kan fås från energicentrum på miljöförvaltningen.

Utsläpp av CO2 ekv före och efter investeringen

FÖRE: Lysrörsbelysningens genomsnitts förbrukning per månad 1627kWh innan genomförd investering.

EFTER: Efter genomförd investering i LED-armatur visar genomsnitts förbrukning 1546 kWh per månad. Effekten utgör 81kWh per månad vilket ger en minskning med 64,2kg CO2 per år (uträkning $81 \times 12 \times 0,066$). Två eldrivna lastcyklar som cyklats 20 mil sparar ca 10 liter bensin (räknat på en låg förbrukning om 0,5 liter per mil). 10 liter bensin omvandlat till CO2 (räknat på 2017 års snitt 2,85 kg CO2 per en liter) utgör ca 28,5 kg CO2 . Sammanlagd effekt under ett års projekttid utgör en sammanlagd minskning av 92,7 kg CO2.
--

eller

Förändrad beredskap för kommande klimatförändringar före och efter investeringen
--

FÖRE: Klicka här för att ange text.
--

EFTER: Klicka här för att ange text.

Andra övriga miljöeffekter före och efter investeringen

FÖRE: Klicka här för att ange text.
EFTER: Klicka här för att ange text.

3.2 Beskrivning av åtgärdens klimatmål och klimatnytta

Sammanfattande text om åtgärdens måluppfyllelse, har målen blivit uppnådda eller inte helt uppnådda och varför, t ex kvalitativt och kvantitativt. Beskriv även den samlande klimatnyttan för staden. Sammanfattningens ka vara kopplad till punkten 3.1.

- Målsättningen med att investera i två eldrivna lastcyklar inom hemtjänstenheterna var att minska bilanvändandet av medarbetarna i deras arbete med kundernas inköp. Ungefär ett år efter investeringen genomfördes kan konstateras att de eldrivna lastcyklarna inte har använts i den omfattning som motsvarar målsättningen. Flera medarbetare upplever den eldrivna lastcykeln som svårmanövrerad och tung, vilket gör att de ofta istället väljer en vanlig elcykel med korg eller en dramatenvagn vid inköp till kunderna. Enhetscheferna uppskattar användningen av de eldrivna lastcyklarna till sammanlagt cirka 20 mil sedan cyklarna levererades i februari/mars 2019.

Enhetscheferna arbetar för att öka användandet genom att själva försöka lära medarbetarna hur cykeln bäst används samt genom att erbjuda den till personer som inte har så god cykelvana då den eldrivna lastcykeln har tre hjul och är mer stabil än en vanlig elcykel. Om cyklarna trots ovanstående insatser inte kommer till användning inom hemtjänstens enheter finns andra enheter inom förvaltningen som uttryckt önskemål och eventuellt kan ta över cyklarna, exempelvis boendestödet inom socialpsykiatri och förskoleverksamhet.

Det sammantagna bilanvändandet under perioden går tyvärr inte att utläsa då varje enhet bytt ut en bensindriven bil mot en gasdriven bil under projektperioden. Detta gör att en jämförelse är svår att göra och skulle ge ett missvisande resultat. En positiv miljöpåverkan kan ändå konstateras genom att alla bilar inom hemtjänstenheterna nu drivs på gas.

- Målsättningen med att byta ut gammal lysrörsbelysning till ny LED-armatur var att minska el- och energiförbrukningen. Målet har uppnåtts och en minskning med fem procent gentemot tidigare förbrukning har konstaterats. Resultatet är dock lägre än den önskade effekt som uträkningen i ansökan visar. En anledning kan

vara att lokalen har nyttjats i högre grad efter investeringen genomförts och att energianvändningen också ökat av den anledningen. Enhetschefen uppskattar att vid samma nyttjande som tidigare skulle effekten möjligen varit dubbelt så stor.

3.3 Innovativitet och eller uppväxling

Beskriv om åtgärden har visat på innovativitet och/eller lett till att invanda mönster brutits och om åtgärden kan växlas upp.

-

4 Tidplan

Beskriv den övergripande tidsplanen per år och med genomförda aktiviteter från.

År	Aktiviteter
2016	
2017	
2018	Investering och byte av LED-armatur genomförd
2019	Investering av eldrivna lastcyklar genomförd

5 Ekonomi

5.1 Åtgärdens budget och tilldelade medel

Åtgärdens totala investering enligt ansökan	180 000
Varav egen medfinansiering	
Vara ev. extern medfinansiering (<i>Klimatklivet</i>)	
Varav ev. extern medfinansiering (<i>EU eller annat bidrag</i>)	
Godkänt bidrag ur CM	200 000
Åtgärdens totala investering, utfall	157 000
Driftkostnads påverkan (+ -)	

Sammanfatta och beskriv utgifter, eventuella inkomster och finansiering. Beskriv eventuella avvikelser i förhållande till den totala investeringen och utfallet. Redovisa kort hur beräkningarna gjorts.

Investeringar av två eldrivna lastcyklar har genomförts för sammanlagt 57 000 kr.

Investering och byte av LED-armatur inom socialpsykiatrins boendestödslokal har genomförts till en kostnad av 97 000 kr. Tidigare har 120 000 kr redovisats i uppföljningen men det var inklusive moms.

Sammanlagt har investeringar genomförts för 154 000 kronor, en något lägre summa än det ansökta beloppet om 180 000 kronor. Differensen beror på att det innan är svårt att exakt beräkna kostnaden för arbetet vid byte av LED-armatur.

5.2 Påverkan på framtida driftkostnader

- Elkostnaderna för boendestödenheten kommer i genomsnitt att minska sina kostnader med cirka 5 % 1000 kr per år på grund av investeringen med ny LED-armatur och rörelsedetektorer.

6 Övriga erfarenheter

Beskriv vilka ytterligare erfarenheter som gjorts i projektet. Vad kan vara bra att tänka på om ett nytt liknande projekt ska startas? Vad gick bra och vad kunde ni ha gjort annorlunda?

Ifylld slutrapport mejlas även till klimatestater@stockholm.se